

LASKAI FANNI*

Az „OnlyFans” kihívásai a büntetőjogi szabályozórendszerben

I. Bevezetés

1. Bevezető gondolatok

Az *OnlyFans* egy – főként más országokban – igen ismert weboldal, amelynek célja röviden összefoglalva egy olyan privát felület létrehozásának lehetősége, amelynek elérése előfizetés útján lehetséges. Eredeti céljával ellentétben népszerűségét az oldalon közzétett tartalmak nagy részét kitevő pornográf felvételeknek köszönheti. Ebből és sajátos működési mechanizmusából kifolyólag az *OnlyFans* gyorsan tett szert nagy népszerűsége. A weboldal jogilag szabályozatlan szegmensein számos megoldatlan, büntetőjogilag releváns kérdéssel találkozhatunk, mely szabályozatlanság teret enged többek között a gyermekpornográfia, illetve további bűncselekmények, például az internetes zaklatás, valamint szerzői jogsértések megvalósulásának is.

2. A kutatási témaválasztás indoka, kutatási módszerek

Kutatásom célja az internetes gyermekpornográfia megvalósulásának vizsgálata, amelyet elsősorban az *OnlyFans* weboldal példáján keresztül szemléltetek, az internet globális jellegéből fakadó problémákat is számba véve, a magyar büntetőjog rendszere szerinti értékelés mentén haladva. A pandémia idején, amely az online térbe kényszerítette a társadalmat, megnőtt a weboldal felhasználóinak száma, ebből kifolyólag a 2016-ban indult weboldal¹ ismét népszerű lett.² Nem csupán az *OnlyFans* népszerűsége, de a tizennyolc éven aluli személyek által saját magukról készített és online közzétett szexuális tartalmak

---

* III. évfolyam, jogász szak, Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, témavezető: Prof. Dr. Karsai Krisztina, egyetemi tanár.

¹ SMITH, ALLISON: *OnlyFans is Booming. But For Whom?*. CUNY Academic Works 2021. 3. p. https://academicworks.cuny.edu/gj_etds/548 (letöltve: 2022.10.02.).

² LITAM, STACEY DINAÉ ARAÑEZ – SPECIALE, MEGAN – BALKIN, RICHARD S.: *Sexual Attitudes and Characteristics of OnlyFans Users*. Archives of Sexual Behavior 2022/6. 3093. p.

száma is jelentősen – egy jelentés alapján körülbelül 77%-ban³ – megnőtt az utóbbi kettő évben, mely jelenségre szükséges reagálni a jog szempontjából is.

Kutatásom során segítségemre – főként idegen nyelvű – interneten elérhető szakirodalmak álltak rendelkezésemre, illetve a szabályozás keretének megismeréséhez a hazai, illetve Magyarországra nézve kötelező nemzetközi jogszabályok adtak iránymutatást. Kutatásom során többek között a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.), a Szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.), az e két törvény értelmezésére szolgáló Nagykommentárok, továbbá az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/93/EU irányelve a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (továbbiakban: 2011/93/EU irányelv) rendelkezéseit vizsgáltam, valamint a témával kapcsolatos bírói gyakorlatot tekintettem át.

3. Kutatási kérdések

Kutatásom során arra a kérdésre kerestem a választ, hogy milyen mennyiségben fordul elő passzív alany által önmagáról készített gyermekpornográf tartalom az *OnlyFans*-en és az ehhez hasonló weboldalakon, illetve hogyan kerülhet ezekre az online felületekre, milyen felderítési nehézségekbe ütközik, illetve hogyan fordulhat elő a gyakorlatban, valamint ki és milyen jogcímen vonható felelősségre ezen tartalmakkal kapcsolatban a magyar szabályozás alapján.

II. Az *OnlyFans* jellemzői

Az *OnlyFans* egy 2016-ban a *Fenix International Ltd.* kezdeményezésére indult weboldal, amelynek eredeti célja az volt, hogy a fizetéssel történő regisztrációt követően a feliratkozókat exkluzív tartalmakhoz juttassa az ipar számos területén, például sportokkal, gasztronómiával kapcsolatban.⁴ A weboldal önmagát egy közösségi média platformnak titulálja, ahol tartalmak széles köre érhető el számos témakörben, ám a köztudatba elsősorban a weboldalon igen nagy számban előfordul pornográf tartalmakkal került,⁵ mely szexuális tartalmak a weboldalon közzétett tartalmak többségét teszik ki.⁶ Az *OnlyFans* népszerűsége a Covid-19 járvány időszakában nőtt meg leginkább, amikor is a társadalom jelentős része – a szexuális szolgáltatást nyújtó személyeket is beleértve – elveszítette az állását, az érintkezések kockázatosává válása miatt az online térbe kényszerült, új megélhe-

³ SPARKS, HANNAH: *Young girls more vulnerable to online predators than ever before*. New York Post internetes oldala. 2021. <https://nypost.com/2021/04/22/young-girls-more-vulnerable-to-online-predators-than-ever/> (letöltve: 2022.10.22.).

⁴ LITAM – SPECIALE – BALKIN 2022, 3094. p.

⁵ SAFAEI, ARIANA: *Sex, Love, and OnlyFans: How the Gig Economy Is Transforming Online Sex Work*. Doctoral dissertation. San Diego State University. 2021. 1. p. <https://www.proquest.com/openview/4a8ed75483b034aebd728bb278b11a3/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y> (letöltve: 2022.10.07.).

⁶ NCOSE: *A Look Into OnlyFans: Child Sexual Abuse Material and Trafficking*. National Center on Sexual Exploitation oldala. 2021. <https://endsexualexploitation.org/articles/a-look-into-onlyfans/> (letöltve: 2022.04.18.).

tési lehetőségek után kutatva.⁷ Az oldal felhasználóinak száma 2020. márciusa és áprilisa között 75%-kal nőtt.⁸ A weboldal szlogenje „Anyone can earn”, amely motiváló tényezőként hathat az újonnan csatlakozóknak, mert könnyű jövedelemszerzési lehetőséget kínál gyakorlatilag bárkinek (a felhasználók havi bevétele a \$1,499 és a \$7,495-t is elérheti).⁹

Az *OnlyFans*-nek kétféle felhasználója van: a tartalomkészítő (*Creator*), aki egy fizetőfallal ellátott felületen tehet közzé (majdnem) bármilyen tartalmat, illetve az előfizető (*Fan*), aki havi tagdíj ellenében férhet hozzá a zárt tartalmakhoz, valamint ezen felül borralát is adhat a tartalomkészítőknek további tartalmakért, illetve privát üzenetváltásért.¹⁰¹¹ A weboldalt a szolgáltatásért a tartalomkészítők bevételeinek 20%-a illeti.¹²

Mint a legtöbb jelenségnek, természetesen az *OnlyFans*-nek is megvannak a maga előnyei és hátrányai. Előnyt jelent, hogy biztonságos, kiszámítható jövedelemforrást jelent (főként) a szexiparban elhelyezkedő személyek részére, valamint az előfizetőkkel való tényleges fizikai érintkezés hiánya további biztonságot nyújt számukra.¹³ A feminista nézőpontok a másik oldalon a legtöbb pornográfiaival kapcsolatos szolgáltatást, így az *OnlyFans*-t is elvetik, mivel a pornográfia jelenségét a patriarchátushoz, a nők elnyomásához kötik, valamint a pornográf tartalmak előállítását, illetve terjesztését a nőkre nézve károsnak tartják.¹⁴ A két nézőpont valamelyike mellett való állásfoglalás azonban nem képezi jelen kutatásom tárgyát, így a továbbiakban nem térek ki az *OnlyFans* ezen szempontok alapján történő minősítésére. Mivel az *OnlyFans* egy létező jelenség, ezért számos jogilag releváns kérdés és probléma merül fel működésével kapcsolatban, amelyekre a szolgáltatás erkölcsi megítélése nélkül is reagálni kell. Ebből kifolyólag a következőkben az *OnlyFans*-en közzétett pornográf tartalmakhoz kapcsolódó bűncselekményeket és az ezekhez kötődő jogi problémákat fogom szemléltetni.

III. Internetes bűnözés és a Büntető Törvénykönyv hatálya

Az internet megjelenése óta a bűncselekmények már nem csak a hagyományos módon, a fizikai térben, hanem online, virtuálisan is megvalósíthatók.¹⁵ Az internetes bűncselekmények attól függően, hogy megvalósításukhoz milyen mértékben járul hozzá az internet két csoportba sorolhatók.¹⁶ Az ún. „cyber-enabled” típusú bűncselekmények a hagyományos,

⁷ HAMILTON, VAUGHN et al.: „Nudes? Shouldn't I charge for these?": Exploring What Motivates Content Creation on OnlyFans. Kézirat. 2022. 9. p. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2205.10425> (letöltve: 2022.10.23.).

⁸ LITAM – SPECIALE – BALKIN 2022, 3094. p.

⁹ NCOSE 2021.

¹⁰ *We need to Talk About OnlyFans*. Safer Schools oldala. 2021. <https://oursaferschools.co.uk/2021/08/20/onlyfans/> (letöltve: 2022.08.24.).

¹¹ <https://onlyfans.com/terms> (letöltve: 2022.10.23.).

¹² *We need to Talk About OnlyFans* (letöltve: 2022.08.24.).

¹³ MARTELLOZZO, ELENA – BRADBURY, PAULA: *Too much to lose? Why OnlyFans fails to censor its explicit content*. Media@LSE blogja. 2021. <https://blogs.lse.ac.uk/medialse/2021/10/05/too-much-to-lose-why-onlyfans-fails-to-censor-its-explicit-content/> (letöltve: 2022.10.03.).

¹⁴ SAFAEE 2021, 9. p.

¹⁵ NAGY ZOLTÁN ANDRÁS: *A joghatóság problémája a kibercselekmények nyomozásában*. In: Fantoly Zsanett et al. (szerk.): Ünnepi kötet dr. Nagy Ferenc egyetemi tanár 70. születésnapjára. SZTE-ÁJTK. Szeged, 2018. 755-756. pp.

¹⁶ GRUND BORBÁLA: *A kibetér bűncselekményeiről és a kiberbűnözés hazai gyakorlatáról*. MTA Law Working Papers 2021/21. 3-4. pp.

internet nélkül is létező bűncselekmények, amelyek a fizikai térben is megvalósulnak, az internet csak az elkövetés megkönnyítéséhez járul hozzá (pl. gyermekpornográfia), míg az ún. „*cyber-dependent*” bűncselekmények azok az újszerű cselekmények, amelyek nem lépnek ki a virtuális térből, kizárólag az internet keretein keresztül valósulhatnak meg (pl. internetes zaklatás).¹⁷ Az internet globális, országhatárokat nem ismerő jellege számos problémát okoz a jog által definiált hatálynak, annak területi, illetve személyi szegmensét illetően. Az első esetben sem a területi, sem a személyi hatály beazonosítása nem okoz komolyabb fejtörést, ám a másik esetben nem biztos, hogy az elkövető tartózkodási helye minden kétséget kizáróan megállapítható, ha például külföldön üzemeltetett szervert, vagy IP-címet megváltoztató alkalmazásokat (pl. VPN-t) használ, valamint lehet, hogy a bűncselekmény egy másik ország területén tartózkodó sértett számítógépén realizálódik, így a területi hatály akadályokba ütközhet.¹⁸ A személyi hatály azonban ezen hézagokat kitölti, mivel, ha az elkövető, vagy a passzív alany magyar állampolgár, akkor teljesen mindegy, hogy a bűncselekmény pontosan hol valósul meg, arra a magyar Btk. hatálya ki fog terjedni.¹⁹

Az internet előbbieken említett globális jellege nem feltétlenül jelenti azt, hogy minden országban ugyan azon tartalmak érhetőek el az internetre való csatlakozást követően. Előfordulhat ugyanis, hogy egyes weboldalakat az adott ország a saját területén letiltja, ahogy például Kína letiltotta a *Facebook*-ot,²⁰ vagy például Ausztrália a torrent elérésével kapcsolatos weboldalakat,²¹ mivel azok használata lehet, hogy az adott ország jogszabályaiba ütközik. Az általam vizsgált *OnlyFans* is letiltásra került többek közt Dubaiban is,²² azonban Magyarország nem korlátozta az elérését, így a magyar Btk. hatálya kiterjed használatára. Az elérhető weboldalakon sem lehet korlátok nélkül mindent megtenni, azokat ugyanis az adott ország területén hatályos törvények szerint kell használni.²³ Az *OnlyFans* például elérhető ugyan Szingapúrban, ám az ország jogrendjébe ütközik az „obszcén tartalmak továbbítása”, így nem lehet rajta keresztül pornográf tartalmakat közzétenni, hiába használják erre a célra más országokban.²⁴ Az *OnlyFans* az Egyesült Királyság jogszabályaira épült fel, ám a világ számos országában elérhető, ezért a weboldal általános felhasználási feltételei között említi, hogy azokat a felhasználóra hatályos jogszabályoknak megfelelően kell értelmezni.²⁵

¹⁷ GRUND 2021, 3-4. pp.

¹⁸ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 3. §.

¹⁹ Uo.

²⁰ GROENEWALD, ARLINE: *These Countries Have Outlawed Social Media*. Privacy Hub oldala. 2022. https://www.cyberghostvpn.com/en_US/privacyhub/countries-ban-social-media/ (letöltve: 2022.10.23.).

²¹ PERUNICIC, KRISTINA: *Are Torrents Illegal? Update by Country 2022*. vpnMentor oldala. 2022. <https://www.vpnmentor.com/blog/torrents-illegal-update-country/> (letöltve: 2022.10.23.).

²² HILEY, CATHERINE: *Best VPNs for OnlyFans in 2022*. Cybernews oldala. 2022. <https://cybernews.com/best-vpn/vpn-for-onlyfans/> (letöltve: 2022.10.23.).

²³ <https://onlyfans.com/terms>

²⁴ TAN, YVETTE: *Why an OnlyFans creator could go to jail for posting nudes*. BBC internetes oldala. 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-60022424> (letöltve: 2022.08.04.).

²⁵ <https://onlyfans.com/terms>

IV. Az OnlyFans-en közzétett szexuális tartalmak fogalmi besorolása

1. A pornográfia²⁶ és a prostitúció fogalmának meghatározása

A magyar büntetőjog sem a pornográfiát (kivéve a gyermekpornográfiát)²⁷, sem a prostitúciót nem rendeli büntetni.²⁸ Prostitúció kapcsán a szabálysértési jog keretén belül találkozhatunk tiltott prostitúcióval, amely azonban a prostitúciót csak bizonyos esetekben, a közterületek rendjének védelme érdekében rendeli szankcionálni.²⁹ Így felmerülhet a kérdés, hogy miért kell kategorizálni az *OnlyFans*-en közzétett szexuális tartalmakat, ha egyébként megvalósulásuk nem ütközik jogszabályba, akár pornográfának, akár prostitúciónak minősül. Számos esetben – amelyeket jelen tanulmányomban szemléltetek – a weboldalon szexuális tartalmak jogellenes módon kerülnek közzétételre, mint például 18. életévét be nem töltött személyt ábrázoló szexuális tartalmak (akár a passzív alany által saját magáról, akár más által készített és közzétett tartalmakról legyen szó),³⁰ vagy az egyébként 18. életévét betöltött személyről a beleegyezése nélkül, vagy esetleg erőszakkal, kényszerrel, fenyegetéssel készített és közzétett szexuális tartalmak.³¹ A besorolás vizsgálatának oka pedig az, hogy a szexuális tartalommal kapcsolatos bűncselekmények máshogy minősülnek, ha ezen tartalmakat pornográfának és máshogy, ha prostitúciónak minősítjük. Ha például a 18. életévét be nem töltött személyt ábrázoló szexuális tartalmat pornográfának minősítjük, akkor a gyermekpornográfia bűncselekménye, ha pedig prostitúciónak, akkor a gyermekprostitúció kihasználásának bűncselekménye kapcsolódhat hozzá. Ha 18. életévét betöltött személy sérelmére megvalósuló cselekményeket vizsgálunk, akkor pornográfia esetében (pl. bosszúpornográfia) például a személyes adattal visszaélés, vagy a minősített adattal visszaélés bűncselekménye, prostitúció esetében pedig a prostitúció elősegítése, a kitarottság, esetleg az emberkereskedelem és kényszermunka bűncselekménye jöhet szóba.

A pornográfia és a prostitúció fogalma hagyományos körülmények között viszonylag könnyen elhatárolható egymástól, viszont az *OnlyFans* kapcsán – ahogy arra a következőkben részletesebben is kitérek – bonyodalmak merülhetnek fel a két fogalom elemeinek vegyülésének köszönhetően. Az *OnlyFans* felhasználóinak magatartása gyakorlatilag rendszeres haszonszerzés céljából történő szexuális tartalom közzétételének minősíthető, amelyben keveredik a prostitúció fogalmából a rendszeres haszonszerzés, amelyet például a gyermekpornográfia tényállása – ahogy azt a későbbiekben részletesebben kifejtem – nem minden megvalósulási esetben tud kielégítően értékelni, illetve bizonyos esetekben a szexuális tartalom sem minősíthető egyértelműen pornográf tartalomnak.

²⁶ A továbbiakban pornográfia alatt összefoglalóan a „pornográf felvételt” és a „pornográf műsort” értem.

²⁷ CSAPUCHA BERNADETT: *A „világháló árnyoldala”, avagy a gyermekpornográfia térnyerése az interneten.* Ügyészek Lapja 2019/4-5. <http://ugyeszeklapja.hu/?p=2619> (letöltve: 2022.11.24.).

²⁸ SZOMORA ZSOLT: *Btk. 201. §.* In: Karsai Krisztina (szerk.): *Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvhöz.* Wolters Kluwer. Jogtár-formátumú kiadás, 2019.

²⁹ CSERÉP ATTILA – FÁBIÁN ADRIÁN – RÓZSÁS ESZTER: *Nagykommentár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényhez.* Szabs. tv. 172. §-ához. Wolters Kluwer. Jogtár-formátumú kiadás, 2019. www.uj.jogtar.hu

³⁰ NCOSE 2021.

³¹ CROXFORD, RIANNA: *Under the skin of OnlyFans.* BBC internetes oldala. 2021. <https://www.bbc.com/news/uk-57269939> (letöltve: 2022.08.04.).

2. A két fogalom jelentése

A pornográfia fogalmával a Btk. 204. § (8) bekezdésében, a 204/A.§ (7) bekezdésében, a Gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (továbbiakban: Grtv.) 9. § (1) bekezdésében találkozhatunk, kifejezetten a gyermekpornográfia fogalmát pedig a 2011/93/EU irányelv 2. cikkének c) és e) pontja határozza meg. Az uniós normák közül Magyarországra nézve közvetlen kötelező erővel a 2011/93/EU irányelv bír. A Btk.-n kívüli más jogszabályok vizsgálata továbbá az uniókonform, illetve a vertikális rendszertani értelmezés miatt lehet lényeges. Ezek alapján a pornográfia jelentése a következő:

- Btk. 204. § (8) „E § alkalmazásában pornográf felvétel: a másnak vagy másoknak a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon történő ábrázolása, ideértve a nem létező személy vagy személyek valóságghű ábrázolását is.”
- Btk. 204/A.§ (7) „E § alkalmazásában pornográf műsor: a más vagy mások nemiségét súlyosan szeméremsértő nyíltsággal megjelenítő, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvés vagy előadás.”
- Grtv. 9. § (1) „Tilos az olyan reklám, amely a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal ábrázolja, különösen amelyik nemi aktust vagy nemi szervet nyíltan ábrázol (pornográfreklám).”
- 2011/93/EU irányelv 2. cikk „c) „gyermekpornográfia”:
  - i. minden olyan anyag, amely vizuálisan ábrázolja a kifejezetten szexuális magatartást tanúsító vagy ilyen magatartást színlelő gyermeket; vagy
  - ii. gyermek nemi szerveit mutatja be, elsődlegesen szexuális céllal; vagy
  - iii. minden olyan anyag, amely vizuálisan ábrázolja a kifejezetten szexuális magatartást tanúsító vagy ilyen magatartást színlelő gyermeknek tűnő személyt, vagy amely gyermeknek tűnő személy nemi szerveit mutatja be, elsődlegesen szexuális céllal; vagy
  - iv. kifejezetten szexuális magatartást tanúsító gyermek valóságghű képei, vagy gyermek nemi szerveinek valóságghű képei, elsődlegesen szexuális céllal;”
- 2011/93/EU irányelv 2. cikk „e) „pornográf előadás”: az alábbiak, többek között információs és kommunikációs technológiák révén történő, közönségnek szóló, élő bemutatása”:
  - i. kifejezetten szexuális – valódi vagy színlelt – magatartást tanúsító gyermek; vagy
  - ii. a gyermek nemi szervei elsődlegesen szexuális céllal”

A prostitúció fogalmával a Btk. 459. § (1) bekezdés 25. pontja (ezzel összefüggésben a szexuális cselekmény fogalmával pedig a 27. pontja), a Szabs. tv. Nagykomentárja és kifejezetten a gyermekprostitúció fogalmával a 2011/93/EU irányelv 2. cikk d) pontja foglalkozik. Prostitúció eszerint:

- Btk. 459. § (1) bekezdés 25. pont: „prostitúció a rendszeres haszonszerzés céljából történő szexuális cselekmény végzése.”
- Btk. 459. § (1) bekezdés 27. pont: „szexuális cselekmény: a közösülés és minden súlyosan szeméremsértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul.”

- Nagykomentár a Szabs. törvényhez: „A szabálysértés tárgya a jogellenes szexuális szolgáltatás. Az Szbt. definíciója szerint szexuális szolgáltatás a prostituált olyan, testi érintkezést is igénylő tevékenysége, amely a szolgáltatást igénybe vevő szexuális vágyának felkeltésére, illetve annak kielégítésére irányul [Szbt. 4. § f) pont]. A fogalom-meghatározásból kívül rekednek a vizuális és az auditív szolgáltatások, így nem szabálysértés a peep-showban történő fellépés, a képi anyagban vagy sajtótermékben való megjelenés, illetve a telefonszex nyújtása.”
- 2011/93/EU irányelv 2. cikk d) pont: „gyermekprostitúció”: „gyermek felhasználása szexuális cselekményekre, ahol pénzt, egyéb díjazást vagy ellenértéket adnak vagy ígérnek azért cserébe, hogy a gyermek szexuális tevékenységben vesz részt, függetlenül attól, hogy azt a gyermek vagy harmadik személy számára adják vagy ígérik;”

3. A prostitúció és a pornográfia elhatárolása

Mindkét fogalom tartalmazza a „súlyosan szeméremértő” jelleget, amely prostitúció esetében a cselekmény körében jelenik meg és a nemi szervek érintését is megköveteli,³² míg pornográfia esetén e fogalmi elem a nemi szervek ábrázolását, megjelenítését jelenti. A prostitúció fogalmában többletelemet jelent a rendszeres hasznoszerzés a pornográfia fogalmához képest, míg a pornográfiában többletelemet jelent az ábrázolás, a cselekvés, vagy az előadás a prostitúcióhoz képest. A pornográfia fogalmában tehát nem jelenik meg a rendszeres hasznoszerzés, ám a Btk. 204. § (1) bek. c) pontja szabályozza a „rendszeres, hasznoszerzésre irányuló forgalomba hozatalt” jelentő³³ kereskedést, mint súlyosabban minősülő alapesetet, valamint a 2011/93/EU irányelv (9) pontja szerint „E képeket elsődlegesen szexuális célból készítik vagy használják, és a gyermek tudtával vagy tudta nélkül fordítják hasznoszerzésre.” Az irányelv nem említi, hogy e hasznoszerzésnek rendszeresnek kellene lennie, ám ha az egyszeri hasznoszerzést elítélendőnek tartja, akkor nyilvánvalóan nem zárja ki, ha ez a hasznoszerzés rendszeres (és azt sem, ha a hasznót az a gyermek szerzi, akiről a felvétel készült). Így a rendszeres hasznoszerzés fogalmi eleme nem jelent megfelelő elhatárolási pontot a prostitúció és a pornográfia kapcsán. A pornográfia fogalmában többletelemet jelentő ábrázolás, illetve cselekvés vagy előadás viszont a prostitúció fogalmában nem jelenik meg, ám a „cselekvés” fordulat – ahogy arra a későbbiekben részletesebben kitérek – feltehetően hézagpótló jelleggel került szabályozásra, így átmenetet, köztes megoldást képez a pornográfia és a prostitúció között azokra az előfordulási esetekre, amelyeket nem lehet egyértelműen besorolni vagy a prostitúció, vagy a pornográf felvétel fogalma alá. Emellett szintén nem ad megfelelő elhatárolási lehetőséget az, hogy a felvételt más, vagy a passzív alany készíti (saját magáról), mivel mindkét esetben pornográfiáról beszélhetünk (azzal a különbséggel, hogy a második esetben azonban például gyermekpornográfia kapcsán e magatartás nem lesz tényállásszerű).

Az elhatárolást feltehetően az jelenti, hogy prostitúció esetében a szexuális cselekmény (súlyosan szeméremértő jelleggel) *közvetlenül* a prostituált (szexuális szolgáltatást nyújtó

³² SZOMORA ZSOLT: *Btk. 459. §* In: Karsai Krisztina (szerk.): Nagykomentár a Büntető Törvénykönyvhöz. Wolters Kluwer. Jogtár-formátumú kiadás, 2019a.

³³ SZOMORA ZSOLT: *Btk. 204. §* In: Karsai Krisztina (szerk.): Nagykomentár a Büntető Törvénykönyvhöz. Wolters Kluwer. Jogtár-formátumú kiadás, 2019b.

személy) és a szolgáltatást igénybe vevő között alakul ki közvetlen, testi jellegű, fizikai kapcsolat formájában úgy, hogy a két fél (és csak a két fél) egyszerre van jelen a fizikai térben, egymáshoz testileg közel. Ugyan fogalmilag az az eset is szexuális cselekménynek minősül, amikor vagy a tettes, vagy a sértett saját nemi szervét érinti meg,³⁴ azonban véleményem szerint ez az eset a prostitúció fogalmán kívül esik, mivel a Szabs. tv. kommentárja ellenpéldaként említi a peep-show-t és a telefonszex szolgáltatást, így ezek nem minősülnek prostitúciónak (hiába valósulhat meg közben akár a szolgáltatást igénybe vevő oldalán saját nemi szervének érintése).³⁵ Ezzel szemben pornográfia során tényállásszerű lehet a nemi szervek érintés, ám ez a testi érintkezés semmiképpen sem történhet a szolgáltatást igénybe vevő és a szolgáltatást nyújtó személy között, de történhet például a pornográf felvételen szereplő személyek között. Mindezt összegezve megállapítható, hogy virtuális prostitúcióról gyakorlatilag nem is beszélhetünk, mert a pornográf műsor fogalmában megjelenő (véleményem szerint hézagpótló jellegű) „súlyosan szeméremszérvő cselekvés” alá vonható minden olyan szexuális típusú szolgáltatás, cselekvés, amelynek megvalósulása során a két résztvevő nincs egyszerre, egy fizikai térben jelen, vagy a prostitúciónak valamely más fogalmi eleme hiányzik. A „cselekvés” fogalma ezért egyfajta átmenetet képezhet a pornográf felvétel és a prostitúció között, a „cselekvés” fogalmának törvényi meghatározása hiányában arra következtettek, hogy léte a besorolási nehézségek okozta hézagok pótlására hivatott.

Ezek alapján az online szexiparban előforduló egyes eseteket a szolgáltatást igénybe vevő és a szolgáltatást nyújtó személy között létrejövő kapcsolat közvetlensége alapján különböző fokozatok szerint sorolhatjuk be. A klasszikus „pornófilmek” esetében a szolgáltatást igénybe vevő és a szolgáltatást nyújtó személy között semmilyen kontakt nem jön létre, így ezek egyértelműen pornográf felvételnek fognak minősülni (ábrázolás). Az előfizetéssel működő weboldalak esetében, ahol a szolgáltatást nyújtó személy szexuális tartalmat tesz közzé, amelyen kívül a szolgáltatást igénybe vevőnek lehetősége nyílik a szolgáltatást nyújtó személlyel privát üzenet formájában kapcsolatba lépni, már megjelenik egyfajta közvetlenség a két fél között, ám ez nem hagyja el az online teret, a szexuális tartalmak pedig továbbra is ábrázolás formájában kerülnek közzétételre, ezért ezen felvételek is pornográf felvételnek fognak minősülni.³⁶ Az online indított szexuális tartalmú élő adás, amely közvetítést egyszerre, egymással egyidőben több személy is követhet, pornográf műsornak fog minősülni (előadás).³⁷ A webkamerás szexuális szolgáltatás, valamint a Szabs. tv. kommentárja által is említett, egyébként nem online, de elektronikus eszközzel megvalósuló telefonszex szolgáltatás esetében a virtuális térben csak a szolgáltatást igénybe vevő és a szolgáltatást nyújtó személy vannak jelen, ám ezt nem követi interperszonális kapcsolat, ezért ezen cselekmények nem prostitúciónak, hanem pornográf műsornak fognak minősülni (cselekvés).³⁸ Ezekon kívül az online szexiparba tartoznak még az ún. szexpartnerkereső oldalak, amelyek esetén a szolgáltatást igénybe vevő és a szolgáltatást nyújtó személy között létrejövő szexuális jellegű kapcsolat kilép az online térből, ők egymással ténylegesen találkoznak, így az ehhez hasonló weboldalak által nyújtott szolgáltatások prostitúciónak fognak minősülni.³⁹

³⁴ SZOMORA 2019a.

³⁵ CSERÉP ATTILA – FÁBIÁN ADRIÁN – RÓZSÁS ESZTER 2019.

³⁶ SMITH 2021, 2. p.

³⁷ MEZEI KITTI: *Az online gyermekpornográfia és a büntetőjog*. Ügyészek Lapja 2021/4. 30. p.

³⁸ SMITH 2021, 1. p.

³⁹ Uo. 2. p.

A prostitúcióhoz kapcsolódó gyermekprostitúció kihasználásának bűncselekménye, illetve a pornográfiához kapcsolódó gyermekpornográfia bűncselekménye egyébként egymástól eltérő jogi tárggyal rendelkeznek. A gyermekprostitúció kihasználásának törvényi tényállása „a gyermekek szexuális kizsákmányolással szembeni védelmét és a nemi erkölcsöt célozza meg,”⁴⁰ amelyhez képest a gyermekpornográfia jogi tárgya a hatályos szabályozás szerint már inkább kollektív, erkölcsi színezetű. Korábban a védendő jogi tárgy a „gyermek zavartalan szexuális fejlődése és a szexuális fejlődési folyamat tényéből fakadó korlátozott szexuális önrendelkezésük védelme” volt, ám ez ma már csak mint mögöttes jogi tárgy határozható meg, az új szabályozás alapján ugyanis megállapítható, hogy a bűncselekménynek nincs valódi individuális jogi tárgya. Büntetendő lett a nem létező személy valóságú ábrázolása (virtuális pornográfia) is, amelynek gyakorlatilag nincs valódi sértettje, nem valósul meg egyéni jogtárgysérelem. Ugyancsak büntetendő lett a fiatalok egymás közötti kölcsönös pornográf képküldése (ún. „szexting”)⁴¹. Ezek alapján megállapítható, hogy a gyermekpornográf felvételek az abszolút tiltott javak körébe tartoznak, a jogi tárgy pedig nehezen határolható körül.⁴²

4. Az OnlyFans-en közzétett szexuális tartalmak

Az OnlyFans-en közzétett szexuális tartalmak az előzőekben kifejtettek alapján pornográfianak, azon belül egyes megvalósulási esetekben pornográf felvételnek, más esetekben pedig pornográf műsornak fognak minősülni. Erre következtethetünk abból is, hogy a weboldal felhasználási feltételeiben felsorolt tiltott felhasználási módok között szerepel a prostitúció is.⁴³ Így a felhasználási feltételekbe ütközik, ha a tartalomkészítő és az előfizető az egymás közötti üzenetváltást követően azért találkoznak, hogy a tartalomkészítő szexuális szolgáltatást nyújtson az előfizető részére ellenszolgáltatás ellenében. Ezen tilalomnak egyébként az az oka, hogy a weboldal nem kíván felelősséget vállalni a prostitúciót folytató személyekért, ezért a szabály megszegése esetén a felhasználó a felhasználói fiók felfüggesztésére, illetve a befolyó bevételeinek lefoglalására is számíthat.⁴⁴ Szexuális tartalmak közzététele azonban nem tiltott, így azok számos módon megvalósulhatnak a gyakorlatban, ezért a következőkben egy-két példán keresztül fogom ezen tartalmakat besorolni a pornográfia (valamely) fogalma alá.

A weboldal a „Tartalom fogalmánál” sorolja fel, hogy mi minősülhet tartalomnak, tehát milyen típusú tartalmak közzétételére van technikai lehetőség.⁴⁵ Ez alapján tartalomként

⁴⁰ SZOMORA ZSOLT: *Btk. 203. §.* In: Karsai Krisztina (szerk.): Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvhöz. Wolters Kluwer. Jogtár-formátumú kiadás, 2019.

⁴¹ KOVÁCS ISTVÁN – CSEPREGI KATALIN: *A gyermekek online szexuális kizsákmányolása, különös tekintettel a gyermekpornográfia bűncselekményére.* In: Kovács István (szerk.): Globális kérdések – globális válaszok: rendészettudomány a hallgatók szemével. Magyar Rendészettudományi Társaság. Budapest, 2021. 30. p.

⁴² SZOMORA 2019b.

⁴³ „Do not upload, post, display, or publish Content on OnlyFans that: shows, promotes, advertises or refers to: escort services, sex trafficking, or prostitution” <https://onlyfans.com/contract> (letöltve: 2022.10.03.).

⁴⁴ LAWLESS, TILLY: *OnlyFans isn't revolutionising sex work, and using it ruined things I once did for personal pleasure.* The Guardian internetes oldala. 2021. <https://www.theguardian.com/books/2021/aug/03/onlyfans-isnt-revolutionising-sex-work-and-using-it-ruined-things-i-once-did-for-personal-pleasure> (letöltve: 2022.10.02.).

⁴⁵ „Content” means any material uploaded to OnlyFans by any User (whether a Creator or a Fan), including any photos, videos, audio (for example music and other sounds), livestream material, data, text (such as

közvétehetőek képek, videók, illetve élő adás és interaktív funkciók is alkalmazhatóak. A nemi szerveket ábrázoló képek, illetve videók – az előzőekben kifejtettek alapján – pornográf felvételnek fognak minősülni. Ezzel szemben, a szexuális tartalmú élő adás pornográf műsornak minősülhet (előadás). Az interaktív funkciók pedig [amelyek segítségével feltételezem, hogy az előfizető és a tartalomkészítő egymással kapcsolatba léphetnek, például videóhívás (amelyhez hivatalosan egy másik közösségi oldal beiktatására van szükség), vagy privát üzenetváltás – és ezen belül szexuális felvételek megosztásával is – formájában] szintén pornográf műsornak minősülhetnek (cselekvés).

V. 18. életévüket be nem töltött személyek által önmagukról készített és közzétett szexuális tartalmak

I. Megvalósulás

Az *OnlyFans* a felhasználási feltételei között felsorolja a közzé nem tehető, vagyis a weboldalon tiltott tartalmakat, amelyek között a „gyermekpornográfia” nem szerepel kifejezetten, a weboldal ezt ugyanis tágabb körben minősíti tiltott tartalomnak, pontosabban tiltottnak minősít minden olyan tartalmat, amely 18. életévét be nem töltött személyt jelenít meg.⁴⁶ Ennek ellenére az *OnlyFans* mégis szerepel 2022-ben a *National Center on Sexual Exploitation* (NCOSE) által évente összeállított és közzétett ún. „*Dirty Dozen List*-ben”, mely listában olyan weboldalak szerepelnek, amelyek engedélyezik, támogatják vagy hasznot húznak gyermekek szexuális kizsákmányolásából.⁴⁷ Az NCOSE szerint az *OnlyFans* szemet huny a gyermekekkel kapcsolatos szexuális tartalmak felett, vagyis nem tesz semmit (pontosabban eleget) azellen, hogy ezen tartalmak az oldalon megjelenjenek.⁴⁸

Az *OnlyFans*-en közzétett szexuális tartalmak között anonim jelentésekből és különböző kutatások és nyomozások alapján⁴⁹ bizonyossá vált, hogy 18. életévüket be nem töltött személyeket ábrázoló, tehát gyermekpornográf tartalmak is megjelennek.⁵⁰ Mivel ezt főként anonim jelentések támasztják alá, ezért ezek nagyrészt látenciában vannak, amelyekre ha bizonyíthatóan fény derülne, az valószínűleg a weboldal megszűnéséhez vezetne. Ezért ezen tartalmak aktív felderítése – sajnálatos módon – nem áll a weboldal érdekében. Emiatt kutatásom ezen fejezete gyakorlatilag nem (teljesen) bizonyított történeti tényállásokon, ebből kifolyólag inkább elméleti vizsgálaton alapszik. A fejezetben a pornográfia kifejezés alatt továbbra is a pornográf felvétel és a pornográf műsor közös megnevezését értem, amelyet egyben szinonimaként használok a szexuális tartalom kifejezéssel.

Tizennyolc éven aluli személyt megjelenítő szexuális tartalom, legyen az akár a passzív alany saját maga, akár rajta kívülálló személy által készített és közzétett, gyermekpornográfí-

---

comments and hashtags), metadata, images, interactive features, emojis, GIFs, memes, and any other material whatsoever:

⁴⁶ <https://onlyfans.com/terms>

⁴⁷ The Dirty Dozen List 2022. National Center on Sexual Exploitation oldala. 2022. <https://endsexualexploitation.org/dirtydozenlist-2022/> (letöltve: 2022.10.26.).

⁴⁸ NCOSE 2021.

⁴⁹ CROXFORD, RIANNA: *The children selling explicit videos on OnlyFans*. BBC internetes oldala. 2021a. <https://www.bbc.com/news/uk-57255983> (letöltve: 2022.10.26.).

⁵⁰ NCOSE 2021.

ának fog minősülni.⁵¹ A felhasználási feltételekből, mivel a tilalmak között nem említi, az derül ki, hogy a weboldal nem tiltja a szexuális tartalmak közzétételét.⁵² A mesterséges intelligencia ugyan képes leszűrni a tartalmak szexuális voltát, ám nem feltétlenül képes arra, hogy a felvételen szereplő személyek életkorát pontosan meghatározza (erre ugyanis számos esetben maga az ember sem képes),⁵³ így nem tudja kiszűrni ezen tartalmak közül azokat, amelyek jogilag gyermekpornográfának minősülnek, ezért nem tud megfelelő védelmet nyújtani a tiltott pornográfia megfékezése érdekében.⁵⁴

A weboldal a regisztrációt személyi igazolvány felmutatásával és fénykép készítésével megvalósuló személyazonosításhoz köti, mely folyamatosan fejlődő életkormegerősítő rendszer azonban nem nyújt elegendő biztonságot a tizennyolc éven aluli személyek regisztrációja ellen.⁵⁵ Hamis személyi igazolvánnyal, illetve más személy igazolványának felhasználásával számos tizennyolc éven aluli személy regisztrált már a weboldalra sikeresen,⁵⁶ így megkerülve az életkor megerősítési rendszert.⁵⁷ Az oldalon megjelennek például 16 évesek is, akik állításaik szerint ugyan időről-időre letiltásra kerülnek, mégis úgy gondolják, hogy könnyen lehet regisztrálni az oldalra 18. éven aluli személyként is.⁵⁸ Szakértők szerint továbbá az *OnlyFans* előfizetői között olyan felnőttkorú személyek is megjelennek, akik kifejezetten tizennyolc éven aluli személyekről készült explicit tartalmak iránt érdeklődnek.⁵⁹

A tizennyolc éven aluli személyekről közzétett pornográf tartalom kétféleképpen valósulhat meg az *OnlyFans*-en. Az egyik eset, amelynek részletezésére a következőkben fog sor kerülni, a tizennyolc éven aluli személy saját maga által készített és közzétett szexuális tartalmak köre, a másik pedig a tizennyolc éven aluli személytől eltérő személy által készített és/vagy közzétett gyermekpornográf tartalmak köre.⁶⁰ Mindkét megvalósulási eset a gyermekpornográfia tényállása által meghatározott pornográfia fogalma alá esik, a büntetőjogi felelősséget érintő kérdések azonban eltérően alakulhatnak.

2. Megelőzés

A weboldal egy időben kezdeményezte a szexuális tartalmak betiltását a látens gyermekpornográfia megakadályozása végett, amely a mesterséges intelligencia ellenőrzését is

⁵¹ SZOMORA 2019b.

⁵² <https://onlyfans.com/terms>

⁵³ TORMA ADRIENNE – BENDES ÁKOS LÁSZLÓ: *A cybercrime és a gyermekpornográfia összeolvasása*. In: Bendes Ákos – Nagy Melánia – Tóth Dávid (szerk.): *Lépést tud-e tartani a jog a XXI. század kihívásaival?*. Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Doktori Iskola. Pécs, 2019. 18. p.

⁵⁴ LEVINE, BRIAN NEIL: *Increasing the Efficacy of Investigations of Online Child Sexual Exploitation*. 2022. 87. p. <https://static1.squarespace.com/static/5b7ea2794cde7a79e7c00582/t/6317425ef826c84ff2a967fd/1662468705076/Increasing+the+efficiency.pdf> (letöltve: 2022. 10. 26.).

⁵⁵ MARTELLOZZO – BRADBURY 2021.

⁵⁶ NCOSE 2021.

⁵⁷ MARTELLOZZO – BRADBURY 2021.

⁵⁸ GIROUX, MARIE-PIER: *The Phenomenon of Self-Generated Sexual Content among Adolescents*. LLM Thesis. Leiden University. Faculty of Law. 2021. 35. p. <https://www.universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/rechtsgeleerdheid/instituut-voor-privaatrecht/jeugdrecht/the-phenomenon-of-self-generated-sexual-content-among-adolescents.pdf> (letöltve: 2022.10.03.).

⁵⁹ MARTELLOZZO – BRADBURY 2021.

⁶⁰ CROXFORD 2021a.

jelentősen megkönnyítette volna, ám a kezdeményezést a felhasználók felháborodással fogadták, ezért a tilalom bevezetése végül elvetésre került.⁶¹ Ez egyébként lényeges megoldást abból a szempontból nem nyújtott volna, hogy a hírnévre és jelentős bevételre törekvő személyek (a tizennyolc éven aluli személyeket is beleértve)⁶² más alternatívákhoz, más az *OnlyFans*-hez hasonló olyan weboldalakhoz fordulnának, ahol a szexuális tartalmak közzététele továbbra is lehetséges (mint például a *Snapchat Premium*).⁶³ Hasznos megelőző megoldást jelentene a gyermekek tudatos internetezésre való nevelése,⁶⁴ azonban ezt hatékony eszközökkel kellene végrehajtani, mivel a gyermekek szexualitáshoz való jelenlegi viszonyulását a különböző közösségi oldalak és az azon közzétett tartalmak jelentős mértékben alakítják (főként negatív irányba).⁶⁵

Hatékony megelőzést maga az *OnlyFans* tudna eszközölni. A jelenleg működő személyazonosítás szemmel láthatóan nem elég hatékony, ennél sokkal szigorúbb ellenőrzés bevezetésére lenne szükség amiatt, hogy a weboldal ténylegesen meg tudja győződni arról, hogy 18 éven aluli személyek nem szerepelnek az oldal felhasználói között.⁶⁶ Ennek érdekében érdemes lenne bevezetni egy olyan személyazonosítási rendszert, amelyben a személyi igazolvány felmutatásán túl a weboldalnak hozzáférése lenne egy nemzeti adatbázishoz, amellyel ellenőrizni tudná a személyi igazolványok valóságát. Ezen kívül a más személyi igazolványának felhasználásával megvalósított regisztráció ellehetetlenítése végett az adatbázisban történő ellenőrzésen kívül érdemes lehet az adott profilokat a felhasználó nevére szóló bankszámlával is összekapcsolni, mivel ha a tizennyolc éven aluli személy saját elhatározásából dönt a regisztráció mellett, akkor valószínűleg a saját bankszámla-adatainak megadása állna érdekében (ellenkező esetben a személyi igazolványát és a bankszámla-adatait odaadó személy felelőssége megállapítható lenne). Ezen védelmi funkciók bevezetése a magánélethez való jog sérthetlensége kapcsán aggályokat vet fel, ám véleményem szerint ennek korlátozása ez esetben szükséges és arányos lehet a tizennyolc éven aluli személyek védelme érdekében.

3. Büntetőjogi felelősség kérdése

Az *OnlyFans* egy Magyarországról elérhető weboldal, így az ezen elkövetett bűncselekmények magyar állampolgár elkövetőire, illetve magyar állampolgár sértett esetén a nem magyar állampolgár elkövetőire a magyar Btk. hatálya kiterjed, így ezen elkövetők cselekményei a magyar Btk. szabályai – többek között az általa szabályozott tényállások, valamint a felelősségre vonás szabályai – szerint minősíthetők.

⁶¹ LITAM – SPECIALE – BALKIN 2022, 3094. p.

⁶² NEALON, LINA: *OnlyFans: A paradise for pimps and predators*. National Center on Sexual Exploitation oldala. 2022. <https://endsexualexploitation.org/articles/onlyfans-a-paradise-for-pimps-and-predators/> (letöltve: 2022.10.26.).

⁶³ GIROUX 2021, 35. p.

⁶⁴ KOVÁCS ISTVÁN: *Kiberbiztonság? Gyermekek szexuális kizsákmányolása az interneten, azaz gyermekpornográfia Magyarországon, különös tekintettel a nemzetközi iOCTA, és INHOPE értékeléseire*. Rendvédelem 2018/1. 216. p.

⁶⁵ NCOSE 2021.

⁶⁶ MCGLYNN, CLARE – WOODS, LORNA: *Pornography and the UK's Online Safety Bill*. SSRN Papers. 2022. 6. p. <https://ssrn.com/abstract=4152063> (letöltve: 2022.10.26.).

A gyermekpornográfia *OnlyFans*-en történő előfordulásának felderítése, ahogy arra már korábban utaltam, nehézségekbe ütközik, magas a látencia ennek előfordulását illetően. A gyermekpornográfia kapcsán három szereplő felelőségének vizsgálata esedékes, nevezetesen a tartalmat közzétevő tizennyolc éven aluli személy, a tartalom megtekintéséért előfizető személy és maga a weboldal felelősége, aki egy online felületet biztosít a tartalmak közzététele érdekében, valamint segít kapcsolatot létrehozni az előfizető és a tartalomkészítő között. Mindhárom szereplő magatartása – adott esetben – hozzájárul ahhoz, hogy ezen cselekmények ne derüljenek ki, ugyanis ebben mindhárman érdekeltek lehetnek. A tizennyolc éven aluli személy nyilvánvalóan tudja, hogy a felhasználási feltételeknek ellenszegülve regisztrál az oldalra, ahol magáról (gyermek)pornográf tartalmat közzétéve rendszeres haszonhoz jut, a weboldal gyakorlatilag ezen felhasználókból is profitál, illetve az előfizető – ha valóban szándékában áll gyermekpornográf tartalmak felderítése – büntetőjogi felelőséggel számolhat, ha a gyermekpornográf felvételek ténylegesen napvilágot látnak. A látencia okozta gyakorlati problémákat félretéve a következőkben az egyes résztvevők büntetőjogi felelőségének kérdéseit elemzem, egy a gyermekpornográf tartalmak közzétételét csak közvetetten elősegítő személy, nevezetesen a saját személyi igazolványát a tizennyolc éven aluli személy birtokába bocsátó személy felelőségének vizsgálatával együtt.

3.1. A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felelősége

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy (passzív alany) magatartása, aki saját magáról készít és tesz közzé pornográf tartalmat, elméletileg több olyan magatartásnak is megfelelne, amelyet a Btk. a gyermekpornográfia tényállása kapcsán szabályoz. Ezek a készítés, átadás, forgalomba hozatal, kereskedés, illetve a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétel. A passzív alany magatartása készítés, mert megvalósítja a képfelvétel létrehozását.⁶⁷ Átadás, illetve nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétel attól függően valósulna meg, hogy az előfizető csak megtekinti, vagy le is tölti (akár képernyőmetszés formájában, amelyre saját felhasználás végett a weboldal felhasználási feltételei alapján is joga és lehetősége van)⁶⁸ a közzétett tartalmat. A nagy nyilvánosság az internetre való feltöltéssel valósul meg,⁶⁹ amely így magába foglalja a Btk. 204. § (1) bek. b) pontjában megfogalmazott hozzáférhetővé tételt.⁷⁰ A forgalomba hozatal annyiban valósulna meg, hogy a passzív alany a pornográf felvétel felhasználhatóságát, mint letöltést több, pontosan meg nem határozható személy számára biztosítja, azonban nem biztosítja a felhasználhatóságot, mint sokszorosítást, illetve továbbadást, mivel a weboldal kizárólag saját felhasználásra biztosítja (jogszerűen) az előfizető számára a tartalmak letöltését, ha ő ezen felvétel felhasználhatóságát más személy(ek) számára biztosítja, magatartása már a weboldal felhasználási feltételeibe, illetve más Btk. által is szabályozott tényállásba, például szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének tényállásába ütközhet.⁷¹

⁶⁷ SZOMORA 2019b.

⁶⁸ GRAYSON, CHRIS: *Can You Screenshot Onlyfans?*. Influencermade oldala. 2022. <https://www.influencermade.com/can-you-screenshot-onlyfans/> (letöltve: 2022.10.25.).

⁶⁹ SZOMORA 2019a.

⁷⁰ SZOMORA 2019b.

⁷¹ GRAYSON 2022.

Ehhez kapcsolódóan a passzív alany ezen tartalmakkal kereskedik is, mivel a forgalomba hozatalt rendszeres haszonszerzésre irányuló módon valósítja meg.⁷²

Mindez azonban csupán az elkövetési magatartás szempontjából lesz tényállásszerű. A magyar Btk. ugyanis kizárja annak a lehetőségét, hogy a passzív alany (ha csak ő szerepel a felvételeken mint tizennyolcadik életévét be nem töltött személy) egyben tettes is legyen.⁷³ (Egy az *OnlyFans*-szel kapcsolatos cikkben angol jogi vonatkozásban merült fel annak a kérdése, hogy érdemes lenne-e a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt is büntethetővé tenni a saját maga által önmagáról készített pornográf felvételekkel kapcsolatban.)⁷⁴ A passzív alany büntetőjogi felelősségét a magyar Btk. nem az önsértés büntetlenségére, hanem a tényállásszerűség hiányára való hivatkozással zárja ki.⁷⁵ A pornográf felvétel, illetve a pornográf műsor fogalmában a „más vagy mások” kifejezés szerepel, ami kizárja a passzív alany által önmagáról készített felvételek büntethetőségét a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy vonatkozásában.⁷⁶ A passzív alany magatartása így gyermekpornográfia kapcsán nyelvtani értelmezés alapján nem minősül bűncselekménynek, mivel az elkövetési tárgy hiányában az nem lesz tényállásszerű.⁷⁷ A passzív alany által készített pornográf felvételekkel kapcsolatban más, kívülálló személyek magatartása azonban tényállásszerű lehet, mert az ő vonatkozásukban a felvételeken „más” (a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy) szerepel.⁷⁸

Kérdéseket vet fel azonban az, hogy valóban érdemes-e engedni, hogy a (tizennegyedik életévét betöltött, de) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy büntetlenül kereskedhessen a saját magáról készült pornográf felvételekkel. A felvétel (felhasználás nélküli) elkészítése ugyan érthetően tartozhat a szexuális önrendelkezés körébe, ám a forgalomba hozatal, a felvételekkel való kereskedés, illetve azok nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele már sokkal ártalmasabb, sokkal nagyobb veszélyt jelent a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyre nézve. A jogalkotó célja a szabályozással gyakorlatilag az lehetett, hogy gyermekpornográf tartalom ne készüljön, illetve ha az el is készül, ne kerüljön más személy birtokába. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a bűncselekménynek kollektív, erkölcsi színezetű jogi tárgya van.⁷⁹ A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy vélemezhetően nincs azon az érettségi szinten, hogy a magáról készített felvételekkel kapcsolatban felelősségteljes döntéseket tudjon hozni, így az ő védelmük e téren fokozottan indokolt. Ez a védelem azonban nem tud megvalósulni, ha a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyeknek az „ártalmasabb” magatartásokat következmények nélkül „megengedjük”. Emellett a büntetés kilátásba helyezése a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyre nézve is preventív, visszatartó hatással lehet, ezáltal a közzétett gyermekpornográf felvételek száma is feltehetően csökkenne. Ha a törvényi tényállásban esetleg külön kiemelésre kerülne a passzív alany büntetlensége az önmagát ábrázoló (gyermek)pornográf felvétel készítése (és tartása) vonatkozásában, abból a *contrario* következne, hogy a többi magatartás vonatkozásában a magatartása már büntethető lenne.

⁷² SZOMORA 2019b.

⁷³ Uo.

⁷⁴ MARTELLOZZO – BRADBURY 2021.

⁷⁵ SZOMORA 2019b.

⁷⁶ Uo.

⁷⁷ Uo.

⁷⁸ Uo.

⁷⁹ Uo.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy magatartása azonban nem feltétlenül lesz jogilag teljesen megengedett, illetve előfordulhat, hogy magatartása – ha egyébként a 14. életévét betöltötte – más Btk.-beli törvényi tényállásba ütközik és felelőssége annak kapcsán megállapítható. A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy regisztrációjával megszegi a weboldal felhasználási feltételeit, ami tiltja a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek regisztrációját, illetve az őket ábrázoló tartalmak közzétételét.⁸⁰ Ennek következménye lehet a felhasználói profil tiltása.⁸¹ Ezen kívül a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy a weboldal által alkalmazott személyazonosítási rendszer kijátszása végett közokirat-hamisítás bűncselekményét követi el (feltéve, hogy a tizennegyedik életévét betöltötte). Elkövetheti a bűncselekményt hamis, illetve hamisított személyi igazolvány felhasználásával, ha teljesen hamis személyi igazolványt készít, illetve, ha a saját személyi igazolványát hamisítja meg, esetleg a születési dátum módosításával, valamint más személy nevére szóló valódi közokirat felhasználásával.⁸²

3.2. Az előfizető felelőssége

A korábbiakban említett látenciából következően elképzelhető, hogy soha nem derül ki az, hogy a tartalomkészítő valójában 18. éven aluli személy. Így ezt sem a weboldal, sem az előfizető nem tudja meg. Ezért az előfizető felelőssége nyilvánvalóan azokban az esetekben vizsgálható, amikor valamilyen módon a tartalomkészítő valódi életkora mégis kiderül. Ilyen esetekben merülhet fel egyáltalán az a kérdés, hogy az előfizető tudta, vagy tudnia kellett-e a tartalomkészítő 18. éven aluli voltáról, tehát tudata kiterjedt-e a gyermekpornográfia bűncselekményének objektív tényállási elemeire.

Az előfizető magatartása pornográf felvétel esetében a Btk. 204. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a „megszerez vagy tart”, míg pornográf műsor esetén a 204/A. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti pornográf műsoron való részvétel lehet.⁸³ Az előfizető a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyen kívüli más személynek minősül, az ő esetében a passzív alany által saját magáról készített felvétel, vagy indított szexuális tartalmú élő adás a korábbiakban említettekhez mérten pornográfiának fog minősülni, ezen tartalmak csak a készítő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy vonatkozásában nem minősülnek elkövetési tárgynak, az adott felvételre/műsorra minden más tettesi alakzat megvalósítható.⁸⁴ Megszerzésnek minősül a „felvétel bármilyen módon történő birtokbavétele, akár kétoldalú, akár egyoldalú cselekmény által”, így a pornográf tartalom letöltése, illetve „teleologikus értelmezés alapján a felvétel internetes oldalon való, a számítógépre letöltés nélküli, „live stream” megtekintése is”.⁸⁵ „A tartás folyamatos birtoklást jelent”,⁸⁶ így a felvételek letöltése mindenképp, de véleményem szerint a letöltés nélküli megtekintés birtoklásnak minősítésével az előfizetést követően a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről készült tartalmak gyakorlatilag bármikor szabadon elérhetősége, online megtekintése is tartásnak minősülhet, ahhoz ugyanis az előfizető bármikor hozzáférhet, (nyilvánvalóan

⁸⁰ <https://onlyfans.com/terms>

⁸¹ Uo.

⁸² 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 342. §.

⁸³ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 204. §, 204/A. §.

⁸⁴ SZOMORA 2019b.

⁸⁵ Uo.

⁸⁶ Uo.

addig, amíg a tartalomkészítő a profiljából el nem távolítja azokat). A gyermekpornográfia gondatlanság büntetendőségére való utalás hiányában szándékos bűncselekmény, amely szándék bizonyítása a „live stream” megtekintés esetében akadályokba ütközhet.⁸⁷ Előfordulhat ugyanis (akár más közösségi oldalakon is, például a Snapchaten), hogy a megtekintő nem is számít arra, hogy az általa megnyitott felvétel pornográf tartalom lesz, főleg nem gyermekpornográf tartalom. Ez az *OnlyFans*-en is előfordulhat például abban az esetben, amikor a valódi koránál idősebbnek tűnő tartalomkészítő a profilja leírásában azt tünteti fel, hogy 18 éves, de a valóságban ezt a kort még nem érte el, így az általa közzétett szexuális tartalom gyermekpornográfiának fog minősülni, ám ennek az előfizető nem biztos, hogy (valaha is) tudatában lesz. A tartalmak letöltésének technikai lehetősége miatt az előfizető a gyermekpornográf tartalom birtokában a készítésen kívül a 204. § (1) bekezdése szerinti további elkövetési magatartásokat is tényállásszerűen megvalósíthatja.

Az előfizető cselekménye ezáltal tényállásszerű. A sértett beleegyezését gyermekpornográfia kapcsán nem értékeljük jogellenességet kizáró okként, mert a korábbiakban említettek szerint a gyermekpornográf tartalom a passzív alany által készített volta a másik oldalon nem zárja ki a bűncselekmény megvalósulását, így az előfizető tényállásszerű cselekménye jogellenes is. Az előfizető bűnössége kapcsán vizsgálni kell a szándékosságot, illetve az ezt kizáró tévedést. A szándék bizonyítása és egyben vizsgálata ezen esetekben igen nehézkes. A 2011/93/EU irányelv ad bizonyos kiindulópontot a szándékra való következtetéssel kapcsolatban.⁸⁸ Eszerint az előfizetőnek egyrészt tudatában kell lennie annak, hogy az általa látogatott weboldalon, tehát az *OnlyFans*-en gyermekpornográf tartalmak lelhetőek fel, másrészt szándékában is kell állnia az ilyen jellegű weboldal meglátogatása. Szándékra a weboldalra való látogatás ismétlődő jellegéből, illetve a szolgáltatás térítés ellenében való igénybe vételéből következtethetünk feltéve, hogy az elkövetőnek van tudati oldala. Lehetséges ugyan, hogy a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy *OnlyFans* profilját ismétlődő jelleggel tekinti meg, valamint nyilvánvalóan a szolgáltatás térítés ellenében való igénybevétele is teljesül a weboldal felépítéséből következően, ám mégsem állapítható meg a szándék a tudati oldal megléte nélkül.

Más bűncselekményektől eltérően (pl. emberölés) a gyermekpornográfia kapcsán nem találkozunk jogegységi határozattal azzal kapcsolatban, hogy a szexuális tartalmak letöltés nélküli megtekintése esetén mi alapján következtethetünk az elkövető szándékára, gondatlanságára, vagy adott esetben vétlenségére, így ezek valamelyikének megléte, illetve ezt megelőzően egyáltalán a tudati oldal megléte is csak a körülmények teljeskörű vizsgálata alapján állapítható meg. A bűncselekmény egyenes és eshetőleges szándékkal is elkövethető,⁸⁹ így a bűnösség megállapításához elegendő lehet, ha az elkövető nem kívánja kifejezetten a gyermekpornográf tartalmak megszerzését, csupán belenyugszik ennek lehetőségébe. Azonban a tudati oldal meglétének feltétele továbbra is hangsúlyozandó.

⁸⁷ SZOMORA 2019b.

⁸⁸ 2011/93/EU irányelv (18) „Az információs és kommunikációs technológia segítségével történő, gyermekpornográfiához való tudatos hozzáférés büntetendő. A felelősségre vonhatóságához egyaránt szükséges, hogy az adott személynek szándékában álljon ellátogatni a gyermekpornográfiát tartalmazó weboldalra, és hogy tudatában legyen annak, hogy azon ilyen képek lelhetőek fel. A szankciók nem alkalmazhatók azon személyekre, akik véletlenül tévednek gyermekpornográfiát tartalmazó weboldalra. A bűncselekmény szándékos jellegére különösen abból lehet következtetni, hogy ismétlődő, vagy hogy a bűncselekményeket térítés ellenében nyújtott szolgáltatás igénybevételel követték el.”

⁸⁹ SZOMORA 2019b.

Véleményem szerint, ha minden előfizetőnek számolnia kellene azzal, hogy a weboldalon nagy valószínűséggel gyermekpornográf tartalommal fog találkozni, tehát minden előfizető tudatában megjelenne a gyermekpornográfia lehetősége, akkor a weboldal is valószínűleg a gyermekpornográf tartalmak tudatos engedélyezéséről híresülne el, amely a weboldal hatóságok általi letiltásához és a weboldal üzemeltetőjének felelősségre vonásához vezetne első körben. Az előfizetők azonban a látencia miatt sem számíthatnak gyermekpornográf tartalmakra, mivel eddig ezen tartalmak felderítése még nem indult meg jelentős mértékben, a névtelen bejelentések pedig nem adnak elég alapos feltevést arra vonatkozóan, hogy a weboldalon ténylegesen gyermekpornográf tartalom lelhető fel. Amiatt sem várható el, hogy az előfizető a weboldalon gyermekpornográf tartalommal való találkozásra számíton, mert a viszonylag szigorú személyazonosítással működő regisztrációból kiindulva elsődlegesen a weboldaltól várható el, hogy a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek regisztrációját ne engedélyezze. Emiatt az előfizető tudatában az jelenik meg, hogy a weboldalra nem tudnak 18. éven aluli személyek regisztrálni az *OnlyFans* biztonsági rendszerének köszönhetően. A weboldaltól várható el, hogy ennek érdekében mindent megtegyen, ám az *OnlyFans* felelősségére később térek rá részletesebben. A korábban említettek szerint, elméletileg előfordulhat, hogy a weboldalra olyan személyek is regisztrálnak, akik kifejezetten gyermekpornográf tartalmakhoz kívánnak jutni, ám ennek ellenére az előzőekben kifejtettek alapján mégis úgy gondolom, hogy általánosságban véve a weboldalra regisztráló személyektől nem várható el, hogy tudatában legyenek a gyermekpornográf tartalmak fellelhetőségének.

Ennek ellenére egyes esetekben azonban mégis következtethetünk az elkövető szándékára, illetve a büntetőjogi felelőssége is megállapítható. Ha a koránál idősebbnek tűnő, valójában 18 éven aluli személy a profilképe, illetve a profilja leírása alapján 18 éven felülnek tűnik, ezzel tévedésbe ejti az előfizetőt. Ha a közzétett tartalmak alapján sem következtethetünk valódi életkorára, úgy a tizennyolcadik életévét be nem töltött tartalomkészítő tévedésben tartja az előfizetőt. A szándékot kizáró tévedés mindaddig fennáll, amíg ki nem derül a tartalomkészítő valódi életkora. Ha a közzétett tartalmak alapján, vagy a privát üzenetváltás során az előfizető tudomására jut a tartalomkészítő valódi életkora, a tévedés megszűnik, a tudati oldal kialakul. Ettől a ponttól az előfizető szándékára következtethetünk a passzív alannal való üzenetváltás folytatásából, a profiljára való ismétlődő visszatérésből, valamint az előfizetés meg nem szüntetéséből és a szándék meg nem léteire következtethetünk a profil jelentéséből, illetve a profilról való leiratkozásból. Az előfizető megtevesztése a tartalomkészítő részéről egyébként az ÁSZF megszegésének minősül, mivel ebben szerepel, hogy a tartalomkészítő felelős az ígért tartalom nyújtásáért, tehát ha nagykorúnak állítja magát, ám (gyermek)pornográf tartalmat tesz közzé, azzal eltér az ÁSZF-től.⁹⁰ Ha azonban a zárolt profilon egyértelműen látszik, hogy a felhasználó nem töltötte be a 18. életévét, az a tévedés fennállását kizárja, az ezt követő előfizetésből az elkövető szándékára következtethetünk, ám ennek gyakorlati megvalósulása nehezen elképzelhető, mert a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy valódi életkorának feltüntetése nem áll a tartalomkészítő érdekében, illetve minden bizonnyal a weboldal is letiltaná az ilyen jellegű profilokat.

Előfordulhat a gyakorlatban, hogy a szexuális tartalmat közzétevő személy valójában betöltötte a tizennyolcadik életévét, ezért saját személyigazolványát használva regisztrál

⁹⁰ <https://onlyfans.com/contract>

a weboldalra, ám koránál jóval fiatalabbnak tűnik, esetleg zárolt profilján is megtévesztően tizennyolc éven aluli életkort tüntet fel (esetlegesen követők gyűjtésének céljából).⁹¹ Ebben az esetben az előfizető tudatában és szándékában is gyermekpornográf tartalom megszerzése áll, a felvételek megtekintésekor is abban a tudatban van, hogy tizennyolc éven aluli személyről lát szexuális tartalmat, ám valójában a tartalmakon szereplő személy betöltötte a tizennyolcadik életévét. Ebben az esetben annak a kérdése merülhet fel, hogy lehet-e passzív alany a tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek tűnő, ám valójában tizennyolc éven felüli személy a magyar büntetőjogi szabályozás alapján. Ha igen, akkor az elkövető büntetőjogi felelőssége ugyanúgy megállapítható lehet, mintha a passzív alany valóban 18 éven aluli lenne, esetleg a büntetés kiszabása során lenne értékelhető a valódi életkora mint enyhítő körülmény. A 2011/93/EU irányelv alapján a virtuális pornográfia a magyar Btk.-ba átültetésre került, ám az ún. „pszeudopornográfia” nem.⁹² A 204. § (8) bekezdés két esetet említ: a valós személyt, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be, illetve a nem valós személyt, aki tizennyolc éven alulinak tűnik, ám nem említi a tizennyolc éven alulinak tűnő valós személyt, így a magyar Btk. ezt az esetet nem rendeli büntetni. Ebben az esetben azonban az ilyen megtévesztő profilokat a weboldalnak le kell tiltania, máskülönben gyakorlatilag hivatalosan is nyíltan szemet hunyna a gyermekpornográfia megvalósulása felett.

3.3. Az OnlyFans felelőssége

A weboldal objektíve egy olyan online felületet biztosít, ahova a felhasználási feltételek között felsorolt tiltott tartalmak kivételével bármilyen tartalmat közzé lehet tenni, mely szolgáltatásért az *OnlyFans* a tartalomkészítők bevételeinek 20%-ára jogosult. A weboldal „magatartása” gyermekpornográf felvétel tartása, nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele, legyen szó a passzív alany saját maga, vagy a más személy által készített felvételről. Mivel e felvételeket kvázi ő teszi elérhetővé az előfizetők számára és ebből ő a tartalomkészítő bevételeinek 20%-ához jut, ezért a felvételekkel kereskedik is. Felmerülhet továbbá a pénzmosás bűncselekménye is, ám ez annyiban ütközhet akadályokba a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy által közzétett szexuális tartalmak esetében, hogy a tényállás *büntetendő cselekményből* származó vagyont említ,⁹³ ám a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy magatartása fogalmilag nem minősül büntetendő cselekménynek, mert tényállásszerűség hiányában nem vizsgáljuk annak jogellenességét. (További kérdéseket vet fel, hogy a passzív alany által önmagáról készített tartalmakra a minden más tettes által kifejtett magatartás büntetőség⁹⁴ a gyermekpornográfiától eltérő más bűncselekmény, így a pénzmosás esetén is fennállhat-e.)

Az *OnlyFans Ltd.* ugyan nem került Magyarországon bejegyzésre, de jogi személynek minősül, ezért a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény hatálya kiterjed rá. A törvény 2. §-a határozza meg az intézkedések alkalmazásának feltételeit. Eszerint szükséges feltétel, hogy a szándékos „bűncselekmény

⁹¹ *We need to Talk About OnlyFans* 2021.

⁹² CSAPUCHA BERNADETT: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében.* Büntetőjogi Szemle 2020/1. 21. p.

⁹³ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 399. § (4) bek.

⁹⁴ SZOMORA 2019b.

elkövetése a jogi személy javára előny szerzését célozza vagy eredményezze, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával kövessék el” és az, hogy legyen egy természetes személy, aki magát a bűncselekményt elköveti.⁹⁵ A természetes személlyel kapcsolatban a törvény úgy határoz, hogy „a bűncselekményt a jogi személy vezető tisztségviselője vagy a képviselőre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelőbizottságának tagja, illetve ezek megbízottja a jogi személy tevékenységi körében követte el”, „a jogi személy tagja vagy alkalmazottja a jogi személy tevékenységi körében követte el, és a vezető tisztségviselő, a cégvezető, illetve a felügyelőbizottság irányítási vagy ellenőrzési kötelezettségének teljesítése a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna.”⁹⁶ Ezen kívül az intézkedés akkor is alkalmazható, „ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára előny szerzését eredményezte, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el, és a jogi személy vezető tisztségviselője vagy a képviselőre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelőbizottságának tagja a bűncselekmény elkövetéséről tudott.”⁹⁷ Az első feltétel, vagyis az előnyszerzés eredményezése az *OnlyFans* esetében megvalósul, ugyanis az – adott esetben tizennyolc éven aluli – tartalomkészítők bevételeinek 20%-át szerzi meg. A bűncselekményt elkövető természetes személy véleményem szerint az az alkalmazott lehet, akinek feladata a közzétett tartalmak ellenőrzése, illetve például a vezető tisztségviselő, amennyiben a bűncselekmény elkövetéséről tudott, vagy a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna. A felelősségre vonás feltétele szándékos bűncselekmény elkövetése, amelyhez szükséges azonban a tudati oldal megléte, vagyis az, hogy tudhatja-e az elkövető, hogy gyermekpornográf tartalmakat tesz hozzáférhetővé. Abból kiindulva, hogy a weboldal felhasználási feltételei között kifejezetten szerepel a 18 éven aluli személyt ábrázoló tartalmak tilalma, illetve, hogy a regisztrációt a weboldal két fázisból álló személyazonosításhoz köti, úgy gondolom, hogy a gyermekpornográfiára irányuló szándék nem állapítható meg. (Természetesen a gyermekpornográf tartalom észlelésétől kezdődően kialakul a tudati oldal, így ha a felvételt észlelő személy nem teszi meg a tartalom eltávolítása érdekében szükséges lépéseket, akkor az ő esetében a szándék megállapítható lehet.) A weboldal által alkalmazott személyazonosítási mechanizmus megfelel ugyan a jogszabályi követelményeknek (a weboldal szerint a rendszer ezeken túl is mutat)⁹⁸, ám tényleges hatékonysága azonban kifogásolható.⁹⁹ Emiatt a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelme érdekében érdemes lenne a személyazonosítási rendszer fejlesztéséről (például az általam felvázolt módon), illetve a tartalmak fokozott ellenőrzéséről a weboldalnak gondoskodnia.

Az *OnlyFans* továbbá kijelentette, hogy határozottan fellép a gyermekpornográf tartalmak terjesztésével szemben, ezzel kapcsolatban felelősséget vállal az általa megtett lépések hatékonyságáért. Célul tűzte ki, hogy a világ legbiztonságosabb platformját építi ki, amely érdekében fokozottan ellenőrzi a weboldalra feltöltött tartalmakat. A feltöltött tartalmak először egy elektronikus ellenőrző szűrőn mennek keresztül, amely a gyanús tartalmakat nem engedi át. A kiszűrt tartalmak ezt követően egy ellenőrző csapathoz kerülnek, akik

⁹⁵ 2001. évi CIV. törvény a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről 2. § (1) bek.

⁹⁶ Uo.

⁹⁷ Uo.

⁹⁸ CROXFORD 2021a.

⁹⁹ NCOSE 2021.

személyesen is megvizsgálják ezen tartalmakat. Ha ezek valóban nem felelnek meg az előírásoknak, az esetben a tartalmakat a weboldal jelenti a *National Center for Missing & Exploited Children*-nek (NCMEC), amelyet az NCMEC felülvizsgál, majd továbbít a hatóságoknak. Az *OnlyFans* nem alkalmaz ún. „end-to-end” titkosítást, azaz a weboldalon nem található olyan rejtett felület, amelyhez az *OnlyFans* ne tudna hozzáférni, így akár a privát üzenetek között megosztott gyermekpornográf tartalmakat is képes azonosítani. A személyazonosítással történő regisztrációnak köszönhetően (a korábban ismertetett hiányosságokat figyelembe véve) a weboldal képes azonosítani a gyermekpornográf tartalmat közzétevő személyeket, amely segítségével a további szükséges intézkedéseket is meg tudja tenni.¹⁰⁰

3.4. A személyi igazolványát a passzív alany rendelkezésére bocsátó személy felelőssége

A gyermekpornográfia *OnlyFans*-en való megvalósulásának első, feltétlenül szükséges mozzanata gyakorlatilag a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy által megvalósított közokirat-hamisítás, amely számára a regisztrációt lehetővé teszi. Ez a megvalósulási láncolatnak az első olyan szintje, ahol a gyermekpornográfia bűncselekményének megvalósulása megakadályozható lehetne. Sikeresen ugyan a weboldal tudná megfékezni ezen cselekmények megvalósulását a korábban felvázolt módon, ám ennek hiányában elő-elő fordulhat a tizennyolc éven aluli személyek sikeres regisztrációja, amelyet egyes esetekben az a tizennyolcadik életévét betöltött személy (jellemzően idősebb testvér, barát, vagy barátnő)¹⁰¹ tesz gyakorlatilag lehetővé, aki a személyi igazolványát a passzív alany rendelkezésére bocsátja.

Ennek gyakorlati megvalósulása többféleképpen is elképzelhető. Sor kerülhet rá a személyi igazolvány tizennyolcadik életévét betöltött tulajdonosának (továbbiakban: tizennyolcadik életévét betöltött személy) tudta nélkül, ha a személyi igazolvány elvételére kerül sor az ő tudta nélkül (1), vagy ha a tizennyolcadik életévét betöltött személy a személyi igazolvány felhasználásának céljáról nem tud (2). Ezekon kívül előfordulhat, hogy a tizennyolc éven aluli személy elkéri a tizennyolcadik életévét betöltött személy személyi igazolványát úgy, hogy közli vele a felhasználás célját (*OnlyFans*-re történő regisztráció) (3), valamint az is, hogy a személyi igazolványán kívül a sikeres regisztráció érdekében a bankszámla adatait is megadja (4), illetve ha a tizennyolc éven aluli személy helyett regisztrál, az ő kérésére feltölti a passzív alanyt ábrázoló felvételeket, esetleg helyette kezeli a felhasználói profilt (5). Ezen tényállások elemzése és elhatárolása elsősorban felelősségi kérdéseket vet fel, amelyre az elkövetési magatartás vizsgálata után térek ki. Az alábbi elemzést a (3) eset köré építem, amikor a személyi igazolványát odaadó tizennyolcadik életévét betöltött személy tudja, hogy a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy az *OnlyFans*-re történő regisztráció végett kéri el az igazolványát. Ebben az esetben ő gyakorlatilag – ha csupán közvetett módon, áttételesen is, de – hozzájárul ahhoz, hogy a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy saját magáról gyermekpornográfiának minősülő tartalmat tegyen közzé, így felelőssége a tényállásszerűség megállapítása után vizsgálendő.

A Btk. 204. § (1) bekezdésében felsorolt alapeseti magatartások közül a (nagy nyilvánosság számára történő) hozzáférhetővé tétel az, amely a tizennyolcadik életévét betöltött

¹⁰⁰ <https://onlyfans.com/fightsam> (letöltve: 2022.11.03.).

¹⁰¹ NCOSE 2021.

személy magatartásához valamelyest közel áll. A hozzáférhetővé tétel az interneten történik, így a nagy nyilvánosság fogalma megvalósul. „A hozzáférhetővé tétel olyan helyzetteremtés, amelyben egy személy részére konkrét lehetőség nyílik a tiltott pornográf felvételek megismerésére, de birtokbavételére (például letöltésére) nem (ilyen lehet a felvétel megmutatása, számítógépen vagy telefonon a másik személy számára való lejátszása).”¹⁰² Helyzetteremtés kapcsán vizsgálni kell az összefüggést a tizennyolcadik életévét betöltött személy magatartása és a felvételek megismerése között. Ugyan megállapítható, hogy a személyi igazolvány a tizennyolc éven aluli személynek való odaadása elengedhetetlen feltétele annak, hogy a felvételek megismerhetőek legyenek, ám a magatartásból konkrét lehetőségeknek kell keletkeznie a felvételek megismerésére. A személyi igazolvány odaadásából nem következik közvetlenül a felvételek megismerhetővé válása, a tizennyolc éven aluli személy továbbá a személyi igazolvány birtokában is meggondolhatja magát, dönthet úgy, hogy mégsem regisztrál az OnlyFans-re és mégsem tölt fel magáról szexuális tartalmakat, így a tizennyolcadik életévét betöltött személy magatartása nem minősül hozzáférhetővé tételnek. Más nevében történő regisztráció kapcsán az a probléma is felmerülhet, hogy a gyermekpornográf tartalmak gyakorlatilag a tizennyolcadik életévét betöltött személy neve alatt működő profilra lesznek feltöltve, a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy kvázi a „tizennyolcadik életévét betöltött személy képviselőjében jár el”, így a tizennyolc éven aluli személy – ha például közokirat-hamisításának bűncselekményével vádolnák – nyilatkozhat úgy, hogy a felvételeket nem ő, hanem a tizennyolcadik életévét betöltött ismerőse töltötte fel, ám ez a kifogás nem lesz helytálló, mert az informatikai fejlettség lehetővé teszi a feltöltő személy pontos beazonosítását (ha nem lehetetlenítik el az IP-cím megismerhetőségét például VPN használatával). Ugyan eredményében ugyan az valósul meg, amikor a tizennyolcadik életévét betöltött személy odaadja a személyi igazolványát a tizennyolc éven aluli személynek a regisztrációhoz és amikor ő maga regisztrál és teszi közzé (a tizennyolc éven aluli kérésére) a passzív alanyról készült felvételeket, ám ezek esetén a kifejtett magatartás egymástól teljesen eltérő, hiába áll fenn mindkét esetben a szándéka (akár eshetőlegesen) a felvételek közzétételével kapcsolatban. Az első esetben továbbá a pornográf felvételek nem kerülnek ki a tizennyolc éven aluli személy birtokából, ő a regisztrációval, illetve a felvételek közzétételével kapcsolatban bármikor meggondolhatja magát, a második esetben azonban ezen felvételek a tizennyolcadik életévét betöltött személy birtokába is kerülnek, ezekről ő szabadabban rendelkezik. Ezáltal egyébként a tizennyolcadik életévét betöltött személy a gyermekpornográf felvétel tartását is megvalósítaná.

A Btk. 204. § (4) bek. a) pontja egy *sui generis* részesi magatartást rendel büntetni.¹⁰³ A c) pontban a „készít, forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetve ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz”¹⁰⁴ magatartások szerepelnek. „Az anyagi eszköz szolgáltatása bármilyen fizikai eszközben megtestesülő segítségnyújtás lehet: fotózáshoz kamera vagy akár helyiség rendelkezésre bocsátása, vagy az internetes szerver üzemeltetése.”¹⁰⁵ A tizennyolcadik életévét betöltött személy ennek alapján gyakorlatilag a személyi igazolványának odaadásával – amely nélkül a tizennyolc éven aluli személy regisztrációja

¹⁰² SZOMORA 2019b.

¹⁰³ „Aki az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott bűncselekményhez anyagi eszközöket szolgáltat...”

¹⁰⁴ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 204. § (1) bek. c).

¹⁰⁵ SZOMORA 2019b.

nem valósulhatna meg – segítséget nyújt a tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek pornográf tartalom közzétételében. Itt viszont fogalmi akadályba ütközhetünk, amelyek két irányba viszik el gondolatmenetet. Az első akadály az, hogy a *sui generis* részesi magatartás megvalósítója nem részesnek, hanem önálló tettesnek fog minősülni, ezért érdemes vizsgálni, hogy a passzív alany nem tényállásszerű cselekményéhez is kapcsolódhat-e. A „*passzív alany által saját magáról készített felvételek minden más tettes által arra a felvételre kifejtett magatartás büntetendőségéhez vezetnek*”¹⁰⁶, a „minden más tettesbe” véleményem szerint a *sui generis* részei magatartás tettese is beleillik, aki magatartását „mást” ábrázoló gyermekpornográfiának minősülő felvételek tekintetében fejt ki önálló tettesként. Azonban a Btk. a vizsgált tényállásban úgy fogalmaz, hogy „aki ... meghatározott *bűncselekményhez* anyagi eszközöket szolgáltat”, amely a gondolatmenetet egy másik irányba viszi el, a passzív alany cselekménye ugyanis nem bűncselekmény. Így e két értelmezés egymással szembe kerül. Nyelvtani értelemezés szerint nyilvánvalóan a Btk. megfogalmazásától nem lehet eltérni, amely alapján mindenképpen feltétele a (4) bekezdés a) pontjának a bűncselekmény (tettesi alapcselekmény), amelyhez a bűnszegély – a járulékoság elvéhez szintén igazodva – járulhat, így a tizennyolcadik életévét betöltött személy nem lehet a (4) bekezdés a) pontjának tettese ebben a kontextusban (ahogyan egyébként például az az osztálytárs, vagy esetleg 18 éven felüli ismerős sem, aki a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére a felvételek elkészítése végett a jobb minőségű kamerával rendelkező mobiltelefonját odaadja). Ha azonban a kérdést teleologikus értelmezés szempontjából közelítjük meg és azt vizsgáljuk, hogy mi lehetett a jogalkotó célja a tényállás megalkotásával, illetve milyen jogi tárgyat sért a bűncselekmény, célszerűbb lenne a *sui generis* részesi magatartást a tizennyolc éven aluli személy által előállított (gyermek)pornográf felvétellel kapcsolatban is megállapítani. A gyermekpornográfia bűncselekményének feltehetően az a célja, hogy gyermekpornográfia ne készüljön, illetve az ne kerüljön más személyek birtokába a korábban említettek szerint, amely bizonyos szempontból a tizennyolc éven aluli személy szexuális önrendelkezésébe tartozik, ám e felvételek könnyen kerülhetnek olyan személyek birtokába, akik e felvételeket pedofil célből használják fel, amely miatt fokozott védelemben kell részesíteni a tizennyolc éven aluli személyeket a pornográf felvételek kapcsán. Ebből a megközelítésből a pornográf felvételt kvázi objektíven, a passzív alanytól elvonatkoztatva lehetne kezelni. A tizennyolc éven aluli személy tehát (büntetlenül) előállíthatna (más személyek vonatkozásában) tiltott pornográf tartalmat, amely onnantól kezdve mondhatni „önálló életet élne”. A gyermekpornográf felvételt megszerző személy ugyanis attól függetlenül, hogy a felvételt a passzív alany saját magáról, vagy róla valaki más készítette el, ugyan úgy fog felelni. Tételezzük fel, hogy a személyi igazolvány egy belépési jelszó egy olyan szerverre, ahova gyermekpornográf tartalmat (is) fel lehet tölteni. Ha ezt a jelszót nem a tizennyolc éven aluli személynek adja oda a tizennyolcadik életévét betöltött személy, tehát nem a tizennyolc éven aluli személy tölt fel magáról pornográf felvételt, hanem valaki másnak adja oda abból a célből, hogy egy adott tizennyolc éven aluli személyről ennek segítségével töltsön fel gyermekpornográf tartalmat, a magatartása tényállásszerű lenne. Ezen kívül, ha a tizennyolcadik életévét betöltött személy a személyi igazolványát odaadja egy tizennyolc éven aluli személynek, hogy ő regisztráljon az *OnlyFans*-re és egy másik tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről készült pornográf tartalmat tegyen

¹⁰⁶ SZOMORA 2019b.

közzé, a magatartása szintén tényállásszerű lenne, csak éppen azzal a különbséggel, hogy ez esetben a tizennyolc éven aluli személy is büntetendő lenne, mert a felvételen „más” szerepel. A végeredmény tehát ugyan úgy gyermekpornográf tartalom közzététele lesz, a tizennyolcadik életévét betöltött személy elkövetési magatartása is ugyan az marad, azzal a különbséggel, hogy ez esetben a tizennyolc éven aluli személy magatartása fogalmilag bűncselekmény lesz. Ebből a szempontból a tizennyolcadik életévét betöltött személy számára közömbös, hogy kinek „segít” gyermekpornográf tartalmat közzétenni, mivel az általa megvalósított magatartás és annak eredménye ugyanaz marad. Ám mindez amiatt nem helytálló, mert a törvény *bűncselekményt* említ, amit a tizennyolc éven aluli személy nem valósít meg, így a tizennyolcadik életévét betöltött személy felelőssége e tényállás kapcsán nem állapítható meg.

A kiskorú veszélyeztetése bűncselekményének (1) bekezdése abban az esetben állapítható meg, ha a tizennyolcadik életévét betöltött személy a kiskorú nevelésére, felügyeletére, vagy gondozására köteles személy (például szülő, idősebb testvér, vagy *babysitter* lehet).¹⁰⁷ Ez a magatartás ugyanis veszélyezteti a kiskorú erkölcsi, érzelmi fejlődését. Véleményem szerint eshetőlegesen szándékra utalhat a tizennyolcadik életévét betöltött személy pusztá tudomása is a személyi igazolvány felhasználási céljáról, amely esetén akár hallgatólagosan is jóváhagyhatja a kiskorú regisztrációját. A (2) bekezdés a) pontja esetében a tettes 18. életévét betöltött személy lehet, az *OnlyFans*-re történő regisztráció, pontosabban az ezt követő szexuális tartalmak közzététele pedig minősíthető züllött életmód folytatására rábírásnak. Züllött életmód folytatása ugyanis nyilvánvalóan nem a regisztrációval, hanem az ezt követő szexuális tartalmak közzétételel valósul meg. Így a züllött életmód folytatására rábírás objektív büntethetőségi feltétele az, hogy a tizennyolc éven aluli személy a személyi igazolvány birtokában a weboldalra regisztráljon és magáról szexuális tartalma(ka)t tegyen közzé. Azonban a törvényi tényállásban szereplő további lehetséges elkövetési magatartás, a rábírásra törekvés lehetővé teszi az elkövető büntetőjogi felelőségének megállapítását anélkül is, hogy a passzív alany a magatartás hatására ténylegesen züllött életmódot folytasson. Azaz véleményem szerint a személyi igazolványát a tizennyolc éven aluli személynek átadó (és a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy *OnlyFans*-re történő regisztrációs szándékának tudatában lévő) személy büntetőjogi felelőssége a 208. § (2) bekezdés a) pont esetében akkor is megállapítható, ha a passzív alany a személyi igazolvány birtokában nem regisztrál a weboldalra, vagy regisztrál ugyan, de magáról szexuális tartalmat nem tesz közzé. Fennáll a kérdés, hogy a tizennyolcadik életévét betöltött személy magatartása mennyiben minősíthető rábírásnak, holott a szándékot nem ő alakította ki a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyben, mert az az ő esetében eleve adott volt, mivel ő kérte el a személyi igazolványát. A gyakorlatban azonban nehezen elképzelhető annak bizonyítása, hogy mindezt valóban a tizennyolc éven aluli személy kezdeményezte, így elképzelhető, hogy ilyen helyzetben a züllött életmód folytatására rábírás megállapítható lenne. Ha a tizennyolcadik életévét betöltött személy hívja fel a tizennyolc éven aluli személy figyelmét a weboldal létezésére és ő ajánlja fel számára a regisztráció lehetőségét, akkor ez egyértelműen megállapítható. A tizennyolcadik életévét betöltött személy szándékát azonban ebben az esetben is vizsgálni kell a korábban felsorolt lehetséges megvalósulási példák kapcsán.

¹⁰⁷ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 208. § (1) bek.

- (1) *Személyi igazolvány elvétele a tizennyolcadik életévét betöltött személy tudta nélkül*
Ebben az esetben tizennyolcadik életévét betöltött személy tudata nem terjed ki arra, hogy az ő személyi igazolványát fogja a tizennyolc éven aluli személy felhasználni, mivel az a tudta és ezáltal a beleegyezése nélkül kerül a tizennyolc éven aluli személy birtokában. Előfordulhat, hogy csak bizonyos idő elteltével veszi észre, hogy személyi igazolványa eltűnt, ám ekkor sem számít arra, hogy tőle azt valaki OnlyFans-re történő regisztrációra való felhasználás végett vette el, így büntetőjogi felelőssége tudati oldal (így szándék) hiányában nem állapítható meg.
- (2) *A tizennyolc éven aluli személy elkéri a tizennyolcadik életévét betöltött személy személyi igazolványát, ám ő nem tudja, hogy azt OnlyFans-re történő regisztrációhoz fogja használni*

A tizennyolcadik életévét betöltött személy tudati oldalának vizsgálata ebben az esetben akadályokba ütközhet. Ennek meglétét vagy hiányát mindig az eset összes körülményéhez mérten lehet megállapítani. Ha egy tizennyolc éven aluli személy elkéri a tizennyolcadik életévét betöltött személy személyi igazolványát, akkor ha az *OnlyFans*-re való regisztrációra nem is, de valamilyen törvénybe ütköző magatartásra ezzel kapcsolatban (például alkohol, vagy dohánytermék vásárlására) adott esetben lehet következtetni. Ez természetesen függ például a tizennyolc éven aluli személy átlagos magatartásából, viselkedéséből. Ha a tizennyolc éven aluli személy például gyakran jár szórakozni, esetleg alkoholt szokott fogyasztani, netán dohányzik is, a személyi igazolványát odaadó személy tudatában valószínűleg megjelenik annak lehetősége, hogy a tizennyolc éven aluli személy a személyi igazolványával valami olyan cselekményre készül, amire ő egyébként nem lenne jogosult, esetleg veszélyt is jelent rá nézve. Adott esetben a körülmények arra is utalhatnak, hogy a tizennyolcadik életévét betöltött személy tudatában az *OnlyFans*-re történő regisztráció is megjelenik, ha például egy beszélgetés során a weboldal szövege kerül, amelyet követően nem sokkal a tizennyolc éven aluli személy elkéri a tizennyolcadik életévét betöltött személy személyi igazolványát. Összefoglalva ebben az esetben mindig az eset összes körülményét mérlegelve tudjuk megállapítani, hogy a tizennyolcadik életévét betöltött személy tudatában megjelenik-e az *OnlyFans*-re történő regisztrációnak lehetősége, amely adott esetben a büntetőjogi felelősségét is megalapozhatja. (A gyakorlatban azonban nehezen képzelhető el, hogy valaki kérdés nélkül átadja a személyi igazolványát egy másik személy kérésére.)

- (3) *A tizennyolc éven aluli személy elkéri a tizennyolcadik életévét betöltött személy személyi igazolványát, aki tudja, hogy azt OnlyFans-re történő regisztrációhoz fogja használni*

Ebben az esetben a tizennyolcadik életévét betöltött személy akkor jár el helyesen, ha elutasítja a tizennyolc éven aluli személy kérését, azaz nem adja oda a személyi igazolványát. A köztudatba az *OnlyFans* a rajta keresztül elérhető szexuális tartalmakkal került, így aki ismeri az *OnlyFans*-t tudja, hogy miről híresült el, általában mire használják a felhasználók. Ha tehát odaadja a személyi igazolványát a tizennyolc éven aluli személy kérésére és hallott már az *OnlyFans*-ről, akkor tudata átfogja azt, hogy a tizennyolc éven aluli személyről ezáltal a weboldalra pornográf tartalom kerülhet közzétételre, ehhez ő gyakorlatilag hozzájárul, így

szándéka is megállapítható a Btk. 208. § (2) bekezdés a) pontja esetében. Ha a tizennyolcadik életévét betöltött személy a kiskorú felügyeletére köteles személy, ebben az esetben az (1) bekezdés is releváns lehet.

(4) *A személyi igazolvány átadása, bankszámla adatainak megadása (valamint ezért ellenszolgáltatás igénylése)*

Ez az eset jelenleg akkor képzelhető el, ha a tizennyolc éven aluli személy nem rendelkezik önálló bankszámlával, azonban igazán akkor lenne releváns, ha az előzőekben felvázolt bankszámla adatokhoz kapcsolt szigorúbb személyellenőrző regisztráció bevezetésre kerülne. Ekkor ugyanis a regisztráció kijátszása végett fordulhatna elő az, hogy a tizennyolcadik életévét betöltött személy a személyi igazolványán kívül a bankszámlája adatait is megadja. Ebben az esetben azonban a tizennyolc éven aluli személyt illető ellenszolgáltatás a tizennyolcadik életévét betöltött személy bankszámlájára érkezne, amelyet ő meghatározott időközönként a tizennyolc éven aluli személy bankszámlájára (jobb esetben) átutalna. Elképzelhető, hogy ezen magatartásért a tizennyolc éven aluli személytől a bevétele bizonyos százalékát elkéri. Ezen előfordulási esetben lehet igazán lényeges annak tisztázása, hogy a szexuális tartalmak közzététele pornográfiának vagy prostitúciónak minősülnek. Ha ugyanis prostitúciónak minősül, akkor a tizennyolcadik életévét betöltött személy magatartása a gyermekprostitúció kihasználásának tényállásába illeszkedne [203. § (1) bek.]. A közzétett tartalmak azonban pornográfiának minősülnek. A 204. § (4) bek. a) pontja a korábban kifejtettek miatt nem állapítható meg, amely egyébként sem értékelné a tizennyolcadik életévét betöltött személy hasznoszerzését, mert a segítség az alapcselekmény elkövetőjének hasznoszerzéséhez járul. Emiatt ebben az esetben is a 208. § (2) bek. a) pont marad, az ebből származó hasznoszerzés pedig a büntetés kiszabása során kerülhet értékelésre.

(5) *Regisztráció és szexuális tartalmak közzététele a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy kérésére és ő helyette, illetve a felhasználói profil kezelése*

Ebben az esetben a tizennyolcadik életévét betöltött személy magatartása már túlmutat a korábbiakban szemléltetett eseteken. Ekkor ugyanis magatartása már közvetlenül a gyermekpornográfia bűncselekményét valósítja meg. A tizennyolcadik életévét betöltött személy ezen felvételeket megszerzi, majd tartja, az előfizetők részére átadja, nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi, illetve forgalomba hozza és kereskedik is ezekkel. Ha mindezt a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felügyeletére köteles személyként követi el, akkor nem a kiskorú veszélyeztetésének bűncselekményét állapítjuk meg halmazatban a gyermekpornográfia bűncselekményével, hanem a 204. § (2) bek. b) pontját, amely az (1) bekezdésben felsorolt magatartások kapcsán értékeli a felügyeletre köteles minőséget.

VI. Összegzés

Megállapítható tehát, hogy a Magyarországon is elérhető *OnlyFans* weboldal számos büntetőjogi akadályba, problémába ütközik mind a tényállások minősítését, mind a felelőségre vonást illetően. Véleményem szerint azonban rendkívül fontos ezzel a problémával foglalkozni a weboldal feltörekvő népszerűsége és a magyarországi lakosság közötti elterjedése végett is. Láthattuk, hogy a felelősségre vonás tekintetében az egyes megvalósulási

esetek nem azonosíthatóak egyértelműen és minden kétséget kizáróan a magyar büntetőjogi szabályok alapján. A problémát elsősorban az okozza, hogy a passzív alanyt a magyar szabályozás semmilyen esetben sem teszi büntethetővé a saját magáról készített pornográf felvételekkel kapcsolatban tényállásszerűség hiányában. Ha a passzív alany büntethetősége egyes (súlyosabb) magatartások (mint például a pornográf felvételekkel való kereskedés) tekintetében megállapítható lehetne – a bűncselekmény komplex, erkölcsi színezetű jogi tárgya miatt –, úgy például a személyi igazolványát a passzív alany részére odaadó személy magatartása is a gyermekpornográfia bűncselekményének körében válhatna tényállásszerűvé. A megelőzéshez szükséges és releváns lépéseket azonban a weboldal lenne képes megtenni, így indokolt lehet a felvételek felderítését ösztönző technológia kifejlesztése is, illetve érdemes elgondolkozni azon, hogy csökkentené-e a gyermekpornográfia megvalósulását a pornográf felvételek tényleges tilalom alá vonása a weboldalon, vagy ezek összességében nem lennének hatékonyak más (akár illegálisan működő) weboldalak kínálta lehetőségek miatt. Rendkívül fontos lenne ezen kívül a gyermekek (fokozottan) tudatos internetezésre való nevelése, tanítása, amely amellet, hogy az ő érdeküket szolgálja, a gyermekpornográfia terjedését, illetve készítését is lényegesen csökkentené (abból kiindulva, hogy az interneten milyen gyakorisággal fordul elő az ún. „*self-generated*” gyermekpornográfia).

FANNI LASKAI

Challenges Of “OnlyFans” In The Criminal Justice System

(Summary)

OnlyFans is a well-known website, especially in other countries, which aims, in a nutshell, to create a private platform that can be accessed by subscription. Contrary to its original purpose, the site owes its popularity to the pornographic images that make up the majority of the content posted on the site. Due to this and its unique operating mechanism, OnlyFans has quickly gained popularity. In the unregulated sections of the website, there are a number of unresolved issues of criminal relevance, which leave room for child pornography, cyberbullying and copyright infringement, among others.

The aim of my research is to illustrate the various Internet crimes through the OnlyFans website and other websites that can be compared to it, taking into account the problems arising from the global nature of the Internet, and following the Hungarian criminal law system. During the pandemic that forced society into the online space, the number of users of the website increased, making the website, launched in 2016, relevant and popular again.

In my research, I have at my disposal the literature available on the Internet – mainly in foreign languages – and the Hungarian and international legislation binding on Hungary to help me understand the regulatory framework.